

Türk Eximbank Kredileri - Bangladeş

Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş./Türk Eximbank, Türk firmalarının Bangladeş'e yapacağı mal ve hizmet ihracatına finansman desteği sağlamak amacıyla 300 milyon dolarlık bir ülke kredisi açılmıştır. Eximbank, bu kredinin kullanılabilmesi için, 2012 yılı Haziran ayında Bangladeş'i ziyaret etmiş ve Bangladeş Ticaret ve Sanayi Odaları Federasyonu (FBCCI) ile bu yönde bir Mutabakat Zaptı imzalanmıştır.

Haziran ayında yapılan görüşme sonrasında Eximbank, Eylül ayında söz konusu ülke kredisi için muteber Bangladeş bankalarını belirlemek amacıyla FBCCI'ya bir yazı göndermiş ve kendilerine dört Bangladeş bankasının isimlerini iletmelerini istemiştir.

Bu yazıya karşılık olarak FBCCI, 2013 yılı Ocak ayında tüm kamu bankaları ve bazı özel bankaları davet ettiği bir toplantı düzenlemiştir. Toplantıya Ticaret Müşavirimiz Tülay Uyanık ve İkinci Katip Adnan Öztürk katılmıştır. Toplantıda gelen sorular karşısında Eximbank kredilerinin Bangladeş bankaları tarafından net anlaşılmadığı, bankaların uygulamaya dair farklı sorularının olduğu tespit edilmiş ve konu Eximbank'a bildirilmiştir. Bu toplantı sonrasında Bangladeşli bankalardan Eximbank'a gelen elektronik postalar da kredilere olan ilgiyi ve krediler hakkındaki bilgi eksikliğini göstermiştir.

Konunun netleşmesi ve muteber bankaların belirlenmesi amacıyla, Büyükelçimiz önderliğinde Eximbank yetkilileri 2013 yılında bir bilgilendirme toplantısı yapılması amacıyla tekrar Bangladeş'e davet edilmiştir. Toplantı, Dakka Sanayi ve Ticaret Odası ile işbirliği içinde hazırlanmış; ancak ülkedeki siyasi gösterilerin artması sonucunda güvenlik nedeniyle son dakikada iptal edilmek zorunda kalınmıştır.

İptal edilen toplantı sonrasında Büyükelçimiz bilgisi dahilinde, Ticaret Müşavirliğimiz ve Eximbank arasındaki bilgi alışverişi ve toplantının tekrar organize edilmesi konusunda görüşmeler devam etmiştir.

Türk Eximbank yetkilileri; söz konusu görüşmeler, DEİK Türkiye- Bangladeş İş Konseyi'nden gelen davet ve firmalarımızın da kredi hakkında yaptığı başvuruları neticesinde konunun tekrar incelenmesi ve Eximbank ürünlerinin anlatılması amacıyla 3-6 Şubat 2015 tarihleri arasında iki kişilik bir heyet ile Dakka'yı ziyaret etmiştir. Heyette, Uluslararası Ticaretin Finansmanı Müdürü Fırat Dursun ve Orta Vadeli Sigorta/Garanti ve Reasürans Müdürlüğü Uzman Yardımcısı Hatice Esra Yılmaz yer almıştır.

Ziyaret süresince Sonali Bank, Janata Bank, Mercantile Bank, Mutual Trust Bank ve The Farmers Bank yetkilileri ile görüşülmüştür. Ayrıca 4-7 Şubat tarihleri arasında düzenlenen Dakka Tekstil Makineleri Fuarı-DTG2015, ziyaret edilerek Türk firmaları ile Eximbank uygulamaları hakkında bilgilendirilmiştir. Görüşmelere Ticaret Müşavirimiz Tülay Uyanık katılım sağlamıştır.

Gerçekleştirilen bu ziyaret sonrasında, uygulamaya dair olarak aşağıdaki hususlar öne çıkmıştır.

1. Türk Eximbank'ın Bangladeş için öngördüğü 350 milyon dolarlık ülke kredisi limiti(Daha önce 300 milyon dolar olan limit Bakanlar Kurulu kararı ile 350 milyon dolara yükseltilmiştir), halihazırda sadece Bangladeş Hükümeti adına Devlet Garantisi sağlayabilecek Bangladeş kamu kurumlarına ait proje/mal ithalatı işlemlerinin finansmanı ile, Bangladeş'teki yerel bankalarca Türkiye'deki ihracatçılar lehine açılan ve Türk Eximbank Sigorta Birimi tarafından sigortalanan Vadeli Akreditif alacaklarının iskonto edilmesine yönelik işlemlerde kullanılabilir.

2. Bangladeş'teki yerel bankaların Uluslararası Finansal Raporlama Standartları-UFRS'ye uygun olarak düzenlenmiş ve Bağımsız Denetim 'den geçmiş Finansal Tabloları (Bilanço, Gelir Tablosu, Nakit Akım Tablosu ... v.b.) bulunmadığından, Türk Eximbank, Bangladeş yerel bankalarını kredi limiti tahsisine yönelik olarak analize tabi tutamaktadır. Bangladeş'teki yerel bankaların mevcut Finansal Tabloları, Uluslararası Finansal Raporlama Standartları ile farklılık arzeden Bangladeş Finansal Raporlama Standartları-BFRS'ye uygun olarak hazırlanmış olup; yerel standartlara göre hesaplanan söz konusu tablolarda belirtilen Net Özkaynak, Net Kredi Portföyü, Kar/Zarar, Sermaye Yeterlilik Oranı benzeri rakam ve rasyolar Uluslararası Finansal Raporlama Standartları-UFRS'ye uyarlandığında, yerel bankalara ilişkin söz konusu rakam ve rasyolar değişecektir. Bu nedenle, Bangladeş'teki yerel bankalar, bağımsız denetim firmalarına ilave bir ödeme yaparak BFRS'ye uygun olarak hazırlanmış mevcut finansal tablolarını UFRS'ye uyarlayıncaya kadar, Türk Eximbank sadece Devlet Garantisi içeren proje/mal ithalatı işlemlerinin finansmanı ve Türk Eximbank Sigorta Birimi tarafından sigortalanın Vadeli Akreditif'lerin iskonto işlemlerini finanse edebilecektir.
3. Eximbank ürünlerinden bir diğeri olan Poliçe İskontosu Programı (Bill of Exchange Discount Program) ise Bangladeş'te yabancılar lehine poliçe düzenlenmesi yasak olduğundan, ülkedeki yasal mevzuat gereği bu aşamada uygulanamayacaktır.
4. Vadeli akreditiflerin sigortalanması ve iskonto işlemleri kapsamında, Türkiye'deki İhracatçı firmalar, dilerse vadeli akreditifli satışlarını Türk Eximbank sigortası kapsamına alabilir. Bunun için öncelikle Eximbank sigorta departmanının, akreditifli açan Bangladeş Bankası'nı incelemesi ve Bangladeş'in OECD Ülke Risk Kategorisi'ne göre belirlenen sigorta primini (Bu prim oranı 1 yıl vadeli akreditiflerde akreditif bedelinin %2'si civarında) ihracatçıdan tahsil ederek vadeli akreditif sigorta kapsamına alması gerekmektedir. Firma daha sonra dilerse bu vadeli akreditifli, LIBOR/EURIBOR+2,25 (yıllık yaklaşık %3) faiz oranı üzerinden Türk Eximbank'a iskonto ettirebilmektedir. Ancak Akreditif iskontosunda Bangladeş Merkez Bankası kuralları gereği 1 yıla kadar (uygulamada 330 gün)olan akreditifler iskonto edilebilecektir. Sigorta kapsamında vadeli akreditif tutarının %85'i Türk Eximbank tarafından sigorta kapsamına alınmaktadır. Akreditif bedelinin vadesinde ödenmemesi durumunda, %15'lik risk Türk İhracatçıya ait olmaktadır. Ancak akreditif ödemesi vadesinde gerçekleşirse, %15'lik akreditif ödemesi Türk Eximbank tarafından ihracatçı firmaya iade edilmektedir. Akreditif tutarının Bangladeşli banka tarafında hiç ödenmemesi durumunda ise firma alacağının %85'i Türk Eximbank tarafından ihracatçıya ödenmektedir.

5.